

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

# NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft:** - voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs  
- Principiële goedkeuring

## Samenvatting

Dit decreet bevat bepalingen die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs wijzigen.

## 1. SITUERING

### A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

#### Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

Kleuter- en leerplichtonderwijs

Deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs

Ondersteuning van het onderwijsveld

#### Beleidsdoelstellingen

Dit onderwijsdecreet beoogt een aantal bestaande niveau- en themadecreten binnen onderwijs te verbeteren en aan te vullen.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

Twee maatregelen voeren ook mee het Regeerakkoord / Beleidsnota / BBT 2022 uit:

- Artikel 19 voor wat betreft gepast onderwijs voor zeer gemakkelijk lerenden, hoogbegaafden en uitzonderlijk hoogbegaafden;
- artikel 35 voor wat betreft de inhoudelijke invulling van de schakeljaren 'bijzondere wetenschappelijke vorming', 'bijzondere artistieke vorming' en het '7e naamloos leerjaar'.

## B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/444 van 26 november 2021.

Het advies van de Inspectie van Financiën met nummer KS/2021002378 werd verleend op 30 november 2021.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting heeft zijn akkoord verleend op XXX.

Gelet op het feit dat het hier gaat om (beperkte) wijzigingen en aanvullingen van bestaande onderwijsregelgeving over zeer diverse thema's heeft het Departement Cultuur, Jeugd en Media bevestigd dat er geen JOKER dient opgesteld te worden, maar dat een beknopte toelichting over de mogelijke impact op kinderen en jongeren in de impactanalyse van de memorie van toelichting volstaat (zie verder).

## 2. INHOUD

Dit voorontwerp van decreet bevat 11 hoofdstukken. Naast een inleidende bepaling (hoofdstuk 1) en de inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd (hoofdstuk 11) worden 9 bestaande onderwijsdecreten gewijzigd en aangevuld (hoofdstukken 2 tot en met 10) .

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste bepalingen:

### **Wijzigingen van de decreten rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd onderwijs (hoofdstuk 2 en 3) met betrekking tot:**

#### Tuchtregeling/sancties

De beroepsprocedures die gelden binnen de Kamers van Beroep, bevoegd voor tuchtaangelegenheden, en het College van Beroep, bevoegd voor evaluatie, bevatten momenteel geen uitdrukkelijke bepaling die voorziet in een verlenging van de beroepstermijn als deze verstrijkt op een zondag of op een wettelijke feestdag. Daarom voorzien we een verlenging van de beroepstermijn tot de eerstvolgende werkdag indien deze termijn eindigt op een zondag of een feestdag.

Daarnaast wordt specifiek met betrekking tot het instellen van een beroep tegen een ontslag om dringende redenen verduidelijkt dat de daartoe geldende beroepstermijn pas ingaat na de schriftelijke mededeling van de dringende redenen die het motief vormen voor het ontslag. De

mededeling van deze dringende redenen moet ook gebeuren per aangetekende brief binnen de drie werkdagen na het ontslag.

**Wijzigingen van diverse decreten voor het basisonderwijs, volwassenenonderwijs, secundair onderwijs, internaten, deeltijds kunstonderwijs en Centra voor Leerlingenbegeleiding (respectievelijk hoofdstuk 4, 5, 7, 8, 9 en 10) met betrekking tot:**

Aanstellingen met projectsubsidies via systeem 'personeel werkingsbudget'

De huidige regelgeving met betrekking tot PWB-aanstellingen (personeel ten laste van het werkingsbudget) is strikt afgebakend. Als gevolg hiervan kunnen scholen, instellingen, centra of internaten die een projectsubsidie ontvangen, deze middelen vandaag niet gebruiken om een personeelslid aan te stellen, zoals dit vandaag soms gebeurt ten laste van het werkingsbudget.

Dit betekent voor een instelling dat, zonder wijziging aan de regelgeving, de projectsubsidie enkel kan ingezet worden voor contractuele aanstellingen. Het aanstellen van contractuele personeelsleden brengt bijkomende kosten met zich mee om het sociaal secretariaat te vergoeden en de RSZ te betalen, waardoor deze arbeid voor de betrokken instelling duurder wordt en het beschikbaar budget kleiner.

Personeelsleden die vandaag al actief zijn in het onderwijs, kunnen bovendien enkel in het project stappen via een "afwezigheid voor verminderde prestaties" (AVP). Dit verlofstelstel plaatst hen in de statutaire toestand 'non-activiteit'. Een AVP telt niet mee voor de berekening van de dienstanciënniteit, en – als het personeelslid een volledige AVP neemt – ook niet als onderwijsprestaties in het kader van hun geldelijke anciënniteit.

Het is daarom dikwijls niet interessant voor personeelsleden die al in een onderwijsambt fungeren om via deze weg in dergelijk project in te stappen.

Op beleidsmatig vlak heeft dit tot gevolg dat er een stuk expertise vanuit het werkveld niet kan worden benut of aangeboord, wat dan weer vaak nadelig is voor de kwaliteit van het project.

We nemen daarom in de regelgeving expliciet de mogelijkheid op om met projectmiddelen die het beleidsdomein Onderwijs en Vorming toekent in de vorm van subsidies, personeel aan te werven via de systematiek van PWB. We voorzien dit voor alle onderwijsniveaus.

**Wijzigingen van het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs (hoofdstuk 4 en 7) met betrekking tot:**

Digitaal akkoord bij wijziging schoolreglement

Deze wijziging maakt het mogelijk dat basis- en secundaire scholen digitaal akkoord krijgen van ouders bij een wijziging van het schoolreglement. Momenteel gebeurt dat schriftelijk, met veel planlast bij het begin van het schooljaar als gevolg.

60 kalenderdagen bij ontbinding van inschrijving + ontbinding van inschrijving voor volgend schooljaar

Er komt een verduidelijking met betrekking tot het ontbinden van een inschrijving van een kind met een verslag. Dit is een verduidelijking die reeds opgenomen was in de decreten naar aanleiding van corona (Corona IV en VIII).

Momenteel moeten scholen bij de ontbinding van een inschrijving van een nieuwe leerling met een verslag, een maand na de beslissing deze leerling uitschrijven, anders lopen ze het risico dat het kind definitief ingeschreven wordt geacht. Nu wordt de mogelijkheid voorzien dat scholen de inschrijving kunnen ontbinden met het oog op een daaropvolgend schooljaar, zoals dat reeds het geval is voor zittende leerlingen van wie het verslag wijzigt.

### **Wijzigingen van het decreet basisonderwijs (hoofdstuk 4) met betrekking tot:**

#### Toelatingsvoorwaarden - ontbindende voorwaarde

De regelgeving met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden tot het lager onderwijs wordt aangepast zodat leerlingen waarvan nog niet vaststaat dat ze voldoen aan de toelatingsvoorwaarden onder ontbindende voorwaarde worden ingeschreven in het lager onderwijs in plaats van onder opschortende voorwaarde. Zo volgen ze al les in het lager onderwijs. Indien na de start van het schooljaar de klassenraad lager onderwijs een negatieve beslissing neemt over de toelating tot het lager onderwijs, moet de school voor het kleuteronderwijs waar de leerling vorig jaar les volgde, verplicht de leerling in overcapaciteit inschrijven.

#### Toelatingsvoorwaarde - lager onderwijs

De toegang tot het lager onderwijs voor leerlingen met een getuigschrift basisonderwijs en voor leerlingen die 14 jaar worden voor 1 januari van het lopende schooljaar wordt aangepast. Er wordt nu verduidelijkt dat indien een leerling wordt toegelaten tot het lager onderwijs door één school, deze leerling tijdens het schooljaar vrij kan veranderen naar een andere school zonder dat die school de mogelijkheid heeft om die leerling te weigeren op basis van de toelatingsvoorwaarden. De uiteindelijke beslissing om het kind nog een jaar in het lager onderwijs school te laten lopen blijft wel bij de ouders liggen.

#### Beroepsprocedure getuigschrift basisonderwijs – examencommissie

Deze regeling beoogt de beroepsprocedure voor leerlingen die een examen afleggen voor de examencommissie tot het behalen van het getuigschrift basisonderwijs te verduidelijken. Het doel is de principes van het lager onderwijs om in beroep te gaan tegen een beslissing tot het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs verder te verduidelijken voor het beroep tegen een beslissing van de examencommissie tot het niet behalen van een getuigschrift basisonderwijs. Zo blijft de procedure zoveel mogelijk gelijk. Er wordt wel afgestapt van het principe dat de beroepsmogelijkheid pas ontstaat na een overleg tussen de partijen. Er is geen verplichting meer om te overleggen met de directeur of zijn afgevaardigde. Wel wordt de mogelijkheid tot overleg behouden. Als ouders het gesprek vragen, kan de directeur dit niet weigeren.

Verder wordt er gegarandeerd dat de ouders de nodige informatie krijgen over de beroepsprocedure.

### Afschaffen minimumleeftijd getuigschrift basisonderwijs

Het decreet basisonderwijs stelt momenteel dat erkende scholen het getuigschrift basisonderwijs kunnen uitreiken aan leerlingen die 'vóór 1 januari van het lopende schooljaar al acht jaar geworden zijn'. Dit artikel beoogt deze minimumleeftijd af te schaffen. Het decreet basisonderwijs legt vast welke de norm is voor het bekomen van het getuigschrift basisonderwijs: de klassenraad oordeelt of een leerling in voldoende mate de doelen uit het leerplan die het bereiken van de eindtermen beogen, heeft bereikt. Het is niet logisch dat wie leerprestaties vertoont waardoor aan deze norm voldaan wordt, het getuigschrift basisonderwijs niet kan bekomen, puur omwille van de leeftijd.

### Programmaties buitengewoon basisonderwijs

Met de artikelen 95, 96 en 97 van het decreet van 9 juli 2021 over het onderwijs XXI werden in het decreet basisonderwijs de artikelen 111/1, 111/2 en 111/3 ingevoegd. Scholen voor buitengewoon basisonderwijs die uiterlijk op 30 november 2020 een aanvraag indienden tot programmatie van een nieuwe school of tot oprichting van een bijkomend type kregen de mogelijkheid om de programmatie/oprichting hetzij op 1/9/2021, hetzij op 1/9/2022 te kunnen doen. Deze maatregel wordt nu structureel gemaakt.

Daarnaast komt er nog een extra maatregel in het kader van de groeiende capaciteitsproblemen in het buitengewoon onderwijs.

Om een nieuwe school voor buitengewoon basisonderwijs te programmeren moeten er ten minste twee types opgericht worden. Omwille van de capaciteitsproblemen voor leerlingen met een verslag wordt vanuit het onderwijsveld de vraag gesteld om het mogelijk te maken om een nieuwe school voor buitengewoon basisonderwijs te kunnen oprichten met slechts 1 type.

### Wijziging telwijze type 5 buitengewoon basisonderwijs

In het buitengewoon onderwijs is er een afzonderlijke type voor leerlingen die opgenomen zijn in een ziekenhuis, een residentiële setting of verblijven in een preventorium: type 5. Dit aanbod is bedoeld om het reëel risico op leerachterstand in gevallen van langdurige of veelvuldige afwezigheid zo veel als mogelijk te beperken.

Voor de financiering en subsidiëring van type 5-scholen wordt een speciale berekeningswijze gebruikt. Hun populatie kan immers sterk fluctueren doorheen een schooljaar: de leerling blijft niet noodzakelijk een volledig schooljaar in het preventorium, het ziekenhuis of de residentiële setting. Concreet wordt de berekening niet gemaakt op basis van een teldatum (zoals vaak gehanteerd wordt binnen onderwijs) maar wel op basis van de gemiddelde aanwezigheid van regelmatige leerlingen in een telperiode die niet samenvalt met een schooljaar, maar telkens van 1 februari tot 31 januari loopt (12 maanden).

Bij herstructurering geldt ook een bijzondere regel in het type 5-onderwijs. Wanneer een basisschool een vestigingsplaats opricht, dan herstructureert ze en telt ze één schooljaar op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar. Voor een type 5-school die

herstructureert wordt de omkadering berekend o.b.v. het gemiddelde leerlingenaantal van de maand september. Bij het oprichten van een vestigingsplaats bij een type 5 school stelt zich echter een probleem het schooljaar na de herstructurering. Voor dat schooljaar wordt de omkadering berekend op de “gewone” wijze (het gemiddeld leerlingenaantal gedurende de 12 maanden voorafgaand aan de eerste schooldag van februari van het voorafgaande schooljaar). De nieuw opgerichte vestigingsplaats (en haar leerlingen) maakt evenwel nog geen 12 maanden deel uit van de school, maar slechts 5 maanden (september – januari). Dit heeft een negatief effect op het gemiddeld leerlingenaantal in die periode van 12 maanden, waardoor de type 5 school het tweede schooljaar van de herstructurering een beperktere omkadering zal ontvangen dan het eerste schooljaar van de herstructurering. Het derde schooljaar van de herstructurering genereert de school wel weer zijn volledige omkadering. Door de huidige manier van financieren is er dus in het tweede jaar van oprichting een “dip” in de financiering die de organisatie voor type 5 scholen die herstructureren bemoeilijkt.

De voorgestelde oplossing is om de omkadering van de type 5 basisschool ook het schooljaar na de herstructurering te berekenen op basis van het gemiddeld leerlingenaantal van de maand september.

### **Wijzigingen van de codex secundair onderwijs (hoofdstuk 7) met betrekking tot:**

#### Programmatie van integratie- en kwalificatiefase in opleidingsvorm 3

Voor programmatie van structuuronderdelen in de kwalificatie- en integratiefase van opleidingsvorm 3 is nu bepaald dat verschillende structuuronderdelen voor deze twee fases geprogrammeerd kunnen worden, zolang deze zich binnen hetzelfde studiedomein bevinden. We schrappen de beperking tot hetzelfde studiedomein. Hierdoor krijgen scholen buitengewoon onderwijs opleidingsvorm 3 meer mogelijkheden voor de uitbouw van hun opleidingsaanbod, wat leerlingen meer kansen geeft om een bijkomende kwalificatie te behalen en zo hun positie op de arbeidsmarkt te versterken. Het komt nog steeds aan de Vlaamse Regering toe om de programmatieaanvragen te beoordelen.

#### Programmatie in gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs – genadejaar + behalen van normen in het buitengewoon secundair onderwijs

Voorliggende maatregel voorziet in een verruiming van de periode tot eerste inrichting van een goedgekeurde programmatie voor een structuuronderdeel. Wanneer de school voor gewoon of buitengewoon secundair onderwijs in het eerste schooljaar na de goedkeuring door de Vlaamse regering niet opstart met het goedgekeurde structuuronderdeel, krijgt ze met voorliggende bepaling de mogelijkheid om in het daaropvolgende schooljaar dit aanbod opnieuw in te richten, zonder bijkomende aanvraag of goedkeuring.

Daarnaast wordt ook toegevoegd dat schoolbesturen tegen de eerste schooldag van oktober van dat eerste schooljaar moeten beslissen of zij het nieuwe type in de loop van dat schooljaar alsnog zullen inrichten wanneer er een vraag tot inschrijving wordt gesteld.

Er wordt daarenboven ook duidelijk gemaakt dat scholen buitengewoon onderwijs die de geprogrammeerde opleidingsvorm(en) het eerste jaar inrichten maar de norm niet halen in het

eerste jaar, op 1 oktober tellen voor omkadering in dat eerste jaar. In geval een school buitengewoon onderwijs beslist om een nieuw type na 1 oktober alsnog op te richten dan tellen ze pas op 1 oktober van het daaropvolgende schooljaar wanneer er effectief 1 leerling is op 1 oktober.

#### Doelen voorbereidende leerjaren hoger onderwijs (uitrol modernisering SO)

In het kader van de modernisering van het secundair onderwijs worden vanaf het schooljaar 2025-2026 alle 3de leerjaren van de 3de graad verzameld onder de noemer "Se-n-Se-opleidingen".

Er zullen twee types Se-n-Se-opleidingen zijn:

1. Se-n-Se-opleidingen als beroepsgerichte specialisatie na behaalde OK4 en Se-n-se-opleidingen als beroepsgerichte specialisatie na behaalde OK3 en
2. Se-n-Se-opleidingen als voorbereiding op het hoger onderwijs.

Voor deze Se-n-Se-opleidingen ontbreken momenteel decretale bepalingen met betrekking tot de doelen. Voorliggende bepalingen strekken ertoe dit hiaat weg te werken.

#### Verlenging preventieve schorsing

De bevoegdheid om een preventieve schorsing eenmalig te verlengen wordt gewijzigd van het school- of centrumbestuur naar de directeur van de school, aangezien de directeur ook instaat voor het opleggen van de initiële preventieve schorsing.

#### **Wijziging van het decreet leren en werken (hoofdstuk 6) met betrekking tot:**

##### Programmatie in gewoon secundair onderwijs– genadejaar

Ook voor het stelsel van leren en werken voorziet de voorliggende maatregel in een verruiming van de periode tot eerste inrichting van een goedgekeurde programmatie voor een structuuronderdeel. Wanneer een centrum in het eerste schooljaar na de goedkeuring door de Vlaamse regering niet opstart met het goedgekeurde structuuronderdeel, krijgt ze met voorliggende bepaling de mogelijkheid om in het daaropvolgende schooljaar dit aanbod opnieuw in te richten, zonder bijkomende aanvraag of goedkeuring.

#### **Wijzigingen van het decreet deeltijds kunstonderwijs (hoofdstuk 9) met betrekking tot:**

##### Voordrachtgevers in leeractiviteiten op maat

Volgens het DKO-decreet kan een academie 5% van haar lestijden omzetten naar een krediet voor voordrachtgevers. Met dat krediet kan de academie gerenommeerde experts aantrekken voor een lezing of workshop. De voorgestelde maatregelen maken het mogelijk dat ook geïnteresseerden die geen les volgen aan de academie de voordracht kunnen bijwonen en dat lestijden voor leeractiviteiten op maat kunnen worden omgezet naar een krediet, naar analogie van voordrachtgevers. Daardoor kan een academie ook externe experts inzetten voor leeractiviteiten op maat.

## Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften: verantwoordingsdocumenten IAC en gemeenschappelijk curriculum met aangepast lessenrooster

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die enkel op basis van medische diagnostiek bepaalde vakken niet of maar gedeeltelijk kunnen volgen, maar niet erkend zijn door een overheidsinstantie als persoon met handicap, vallen momenteel uit de boot voor zowel een individueel aangepast curriculum als een gemeenschappelijk curriculum met aangepast lessenrooster. De voorliggende wijziging voegt deze categorie toe aan de leerlingen die voor aangepast onderwijs in aanmerking komen. Omwille van de leesbaarheid wordt het eerste lid van het artikel 52 en 53 bovendien redactioneel aangepast.

## **Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs (hoofdstuk 8) met betrekking tot:**

### Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs: overgang pilootproject

Een nieuw, eenduidig en transparant concept leerlingenvervoer dringt zich reeds enige tijd op. Het regelgevende kader van het huidig vervoerssysteem is verouderd en heeft door de jaren heen aan coherentie verloren door de toevoeging van allerlei uitzonderingsmaatregelen. Op 17 juli 2015 stemde de Vlaamse Regering in met de conceptnota 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs'. In de nota wordt een nieuwe werkwijze voor de organisatie van het leerlingenvervoer voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs beschreven. De conceptnota stelde dat sleutelen aan het huidig regelgevend kader geen kwalitatieve oplossingen meer kan garanderen. Het leerlingenvervoer is een gedeelde bevoegdheid tussen de minister bevoegd voor onderwijs (individueel vervoer, toekenning van het recht op vervoer, subsidie voor busbegeleiding) en de minister bevoegd voor mobiliteit en openbare werken (praktische uitvoering van het leerlingenvervoer).

In 2017 startte er in twee regio's in Vlaanderen een pilootproject 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs' (regio Leuven en regio Roeselare). Het doel van dit pilootproject was om de principes die in de conceptnota naar voren geschoven worden, te concretiseren en in de praktijk te brengen. De pilootgebieden werden vrijgesteld van de principes van de omzendbrief "Zonaal Leerlingenvervoer" (NO/2008), opdat zij konden experimenteren met de principes uit de conceptnota. Met een Besluit van de Vlaamse Regering (23 december 2016) werd een eerste pilootfase geregeld, die liep tot 30 juni 2019. Op 5 april 2019 werd het Besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs" bekrachtigd door het Vlaams Parlement. Dit was een vernieuwing van het pilootproject, dat de tweede fase van het pilootproject aankondigde. Fase twee concentreerde zich op vier punten:

- extra aandacht voor een samenwerking met mobiliteitspartners en de vervoerregioraad in kader het voorontwerp van decreet betreffende 'Basisbereikbaarheid';
- het verder uitwerken en uittesten van de principes zoals deze geoperationaliseerd worden in de bestaande pilootregio's;
- een uitbreiding van pilootregio Roeselare tot vervoerregio Roeselare;
- het uittesten van de principes zoals omschreven in het pilootproject in een grootstedelijk gebied. Het grootstedelijk pilootgebied Antwerpen werd geselecteerd na een strikte selectieprocedure. Zij ging op 1 september 2019 aan de slag.



De decretale basis voor het project en de regelluwe zone die het mogelijk maakt om te piloteren, is het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs van 9 december 2005. Het pilootproject loopt op haar einde in juni 2022. In het laatste loopjaar zal het pilootproject geëvalueerd worden. Het eindrapport wordt ten vroegste eind juni 2022 verwacht. Dit is echter te laat om beslissingen rond het pilootproject hiervan te laten afhangen.

De regelluwe zone is essentieel voor het verderzetten van de good practices die ontwikkeld zijn in kader van het pilootproject (bijvoorbeeld: voor- en naschoolse opvang, mobiliteitscoaches, lokale toekenning van het recht op leerlingenvervoer). Het voorbije jaar tot anderhalf jaar is er echter een stagnatie, waarbij de pilootgebieden hun ontwikkelde werking continueren, maar weinig experimenteren met nieuwe elementen. Een verlenging zal dan ook het nut van een pilootproject voorbij gaan; we willen experimenteren met de pijlers van de conceptnota, maar we zitten aan het einde van de mogelijkheden van datzelfde experimenteren. De meerwaarde van een nieuw pilootproject, met een bijhorende nieuwe pilootfase, is dan ook beperkt.

Er wordt dan ook geen nieuw pilootproject uitgewerkt of een nieuwe fase van het pilootproject, maar een overgangsbepaling voor de pilootregio's die de huidige werking van de pilootregio's vastlegt en een stevige rechtsgrond geeft. De rechtszekerheid wordt aldus gegarandeerd voor de pilootregio's en er vallen geen hiaten op vlak van regelgeving. Met de overgangsbepaling wordt het mogelijk om twee systemen leerlingenvervoer in afwachting van nieuwe regelgeving naast elkaar te laten bestaan. De pilootregio's kunnen hun huidige werking verder zetten. Wat we trachten te doen is bij wijze van overgangsmaatregel een tijdelijke regeling decretaal op te nemen, zodat de betrokken regio's, die niet langer piloten zijn, in afwachting van de algemeen geldende toekomstige regelgeving voldoende rechtszekerheid en rechtsgrond hebben, alsook hun werking kunnen continueren.

## **Impactanalyse**

Bijgaand voorontwerp van decreet bevat maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet).

Gelet op het feit dat het hier gaat om (beperkte) wijzigingen en aanvullingen van bestaande onderwijsregelgeving over zeer diverse thema's heeft het Departement Cultuur, Jeugd en Media bevestigd dat er geen JOKER dient opgesteld te worden, maar dat een beknopte toelichting over de mogelijke impact op kinderen en jongeren in deze impactanalyse volstaat.

### Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs

De toelatingsvoorwaarden tot het lager onderwijs worden verbeterd. Er wordt gegarandeerd dat het kind al de lessen kan volgen in het lager onderwijs zolang er geen beslissing is over de toelating tot het lager onderwijs, zodat er geen leerachterstand kan optreden. Als het kind toch niet wordt toegelaten tot het lager onderwijs wordt er gegarandeerd dat het kind terug kan keren naar de kleuterschool waar hij of zij het jaar voordien was ingeschreven. De situatie van het kind wordt dus verbeterd.

Ook voor 14-jarigen en leerlingen met een getuigschrift basisonderwijs wordt de situatie verduidelijkt. Als die leerlingen worden toegelaten om nog 1 jaar in het lager onderwijs te blijven, wordt nu uitdrukkelijk voorzien dat die nieuwe school niet kan oordelen over de toelating tot het lager onderwijs. Zo wordt het voor die leerlingen gemakkelijker om van school te veranderen.

#### Beroepsprocedure niet verkrijgen getuigschrift basisonderwijs bij de examencommissie

Er wordt meer rechtszekerheid gecreëerd voor leerlingen die examens hebben afgelegd bij de examencommissie en die een beroep willen instellen tegen de beslissing tot niet-toekenning van het getuigschrift basisonderwijs. Er wordt nu gegarandeerd dat ze tijdig voldoende informatie krijgen over de beroepsprocedure, en principes die de gewone beroepsprocedure in het basisonderwijs regelen, worden doorgetrokken.

#### Inschrijving onder ontbindende voorwaarde leerlingen met een verslag

Deze wijzigingen versterken het recht op inschrijving van een leerling als de school de termijn laat verstrijken. Het verstrekt ook de rechtszekerheid voor scholen, in geval er pas later kennis genomen wordt van een verslag. Het creëert ook rechtszekerheid voor scholen die leerlingen met een verslag ook langer dan één maand ingeschreven willen houden, bvb. omdat een schoolverandering in de loop van het schooljaar niet mogelijk of wenselijk is.

#### Het wegvallen van de minimumleeftijd voor het getuigschrift basisonderwijs

Deze maatregel zorgt er voor dat hoogbegaafde leerlingen sneller in het regulier onderwijs kunnen doorstromen naar het secundair onderwijs.

#### Het kunnen oprichten van een nieuwe school voor buitengewoon basisonderwijs met slechts één type

Hierdoor kan er gemakkelijker aanbod voor deze types bijkomen, waar er nu wachtlijsten zijn omdat onderwijsverstrekkers opzien tegen het oprichten van een school voor buitengewoon basisonderwijs met 2 types met strengere voorwaarden qua normen die moeten gehaald worden enz.

#### Verlenging preventieve schorsing

De bevoegdheid om een preventieve schorsing eenmalig te verlengen wordt gewijzigd van het school- of centrubestuur naar de directeur van de school, aangezien de directeur ook instaat voor het opleggen van de initiële preventieve schorsing. Hierdoor werken we een verwarring weg, die mogelijks zou kunnen ontstaan bij ouders en leerlingen. De directeur staat ook dicht bij de leerlingen en hun ouders en is dus herkenbaarder dan het schoolbestuur.

### 3. BESTUURLIJKE IMPACT

#### A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De artikelen van het voorontwerp van decreet hebben geen substantiële budgettaire impact op de onderwijsbegroting.

De Inspectie van Financiën heeft op 30 november 2021 gunstig advies gegeven over het voorontwerp van decreet.

Als reactie op de opmerkingen van de inspectie van Financiën kan het volgende meegegeven worden:

##### 1. Programmaties buitengewoon basisonderwijs

De maatregel om een nieuwe programmatie te kunnen laten starten in het schooljaar volgend op de aanvraag of het schooljaar nadien, geeft scholen meer ruimte om het nieuwe aanbod in te richten. Wanneer de timing voor een school te krap is om op te starten in het eerste schooljaar, kunnen ze er ook voor kiezen om te starten in het volgende schooljaar zonder een nieuwe programmatieaanvraag te moeten indienen.

##### 2. Telling leerlingen met een verslag

Hier wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de Inspectie van Financiën. Dit wordt verschoven naar het programmadecreet.

##### 3. Wijziging telwijze type 5 buitengewoon basisonderwijs

Het voorstel wijzigt de telwijze in het eerste schooljaar na een herstructurering voor scholen type 5 om een anomalie in de financiering weg te werken. Hierover nam de inspecteur ook telefonisch contact op met de dossierbehandelaar. De bijgevoegde tabel was onvoldoende duidelijk in de explicitering van de meerkost en diende technisch gecorrigeerd te worden.

In overleg met de inspecteur werd de tabel bijgewerkt (zie onderstaand). De inspecteur had geen fundamentele bezwaren bij de rechtzetting van deze anomalie.

| Meerkost per schooljaar | 2021-2022 | Meerkost bij normale berekeningswijze |  | Meerkost voor anomalie financiering | 2023-2024 |
|-------------------------|-----------|---------------------------------------|--|-------------------------------------|-----------|
|                         |           | 2022-2023                             |  |                                     |           |
|                         | 174.453 € | 72.689 €                              |  | 101.764 €                           | 174.453 € |
|                         | 52.608 €  | 21.920 €                              |  | 30.688 €                            | 52.608 €  |
|                         | 90.386 €  | 37.661 €                              |  | 52.725 €                            | 90.386 €  |
|                         | 317.448 € | 132.270 €                             |  | 185.178 €                           | 317.448 € |

De voornoemde meerkost voor de rechtzetting van deze anomalie (€185.178) zal, zoals IF reeds aangeeft, opgevangen worden binnen de bestaande onderwijskredieten.

#### 4. Aanstellingen met projectsubsidies via systeem 'personeel werkingsbudget'

De omschrijving dat de subsidies moeten passen in projecten ter versterking van de kwaliteit van onderwijs is inderdaad ruim. Dit moet het dan ook mogelijk maken dat dit principe kan gehanteerd worden binnen een ruim scala van projecten vanuit het beleidsdomein O&V waarvoor subsidies worden toegekend. Anderzijds zal bij die projecten dan wel duidelijk gesteld en vermeld moeten worden dat ze dienen om de kwaliteit van onderwijs te versterken.

De aanwending van de subsidies via het principe van PWB doet geen afbreuk aan de specifieke regelgeving betreffende de toekenning en opvolging van projectsubsidies. De daarvoor geldende regels betreffende verantwoording en controle blijven dan ook onverminderd van kracht.

De systematiek om subsidies in te zetten via PWB vormt uiteindelijk enkel een middel om het voor de instelling of de inrichtende macht makkelijker te maken om personeel in te zetten als de subsidies dat ook toelaten.

#### 5. Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs: overgang pilootproject

De inspecteur haalt terecht aan dat er een spanning zit op de timing van de evaluatie van het pilootproject leerlingenvervoer en de uitdagingen waarvoor het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs staat, waarvan gevraagd wordt deze op korte termijn te remediëren. De evaluatie van het pilootproject leerlingenvervoer zal een eindrapport opleveren in het voorjaar van 2022. De bevindingen uit dit eindrapport zullen meegenomen worden in het verder regelgevend traject waarmee een antwoord gegeven wordt op de uitdagingen binnen het leerlingenvervoer. De voorgestelde overgangsregeling heeft net tot doel om de periode tussen definitieve regelgeving en stopzetting van het pilootproject in juni 2022 te overbruggen. Ook in voormalige pilootregio's zullen de bevindingen van het eindrapport meegenomen worden in de verdere werking tijdens de overgangsregeling.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting heeft zijn akkoord verleend op XXX.

## B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

## C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

## D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

## 4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal voor advies worden voorgelegd aan:

- de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
- de Sociaal - Economische Raad van Vlaanderen (SERV);

## 5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten:
  - a. Over dit voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs een advies in winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
  - b. De minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten voor onderhandeling over alle artikelen met personeelsconsequenties;
  - c. Voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het vrij gesubsidieerd onderwijs voor onderhandeling over alle artikelen met personeelsconsequenties;
  - d. Voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Baseducatie, vermeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de baseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs over alle artikelen met personeelsconsequenties. .
3. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

4. Haar toestemming te verlenen om de inhoud van het artikel met terugwerkende kracht mee te delen aan de betrokken instellingen en schoolbesturen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS